

ברכות מח

Halacha by Rabbi Yochanan : אמר רבי יוחנן : קטן פורח מזמנין עליו.

Braita brought as proof : תניא נמי הכי : **קטן שהביא שתי שערות מזמנין עליו, ושלא הביא שתי שערות - אין מזמנין עליו, ואין מדקדיקין בקטן.**

Difficulty with the braita : הא גופא קשיא! אמרת : **הביא שתי שערות - אין, לא הביא - לא, והדר תני : אין מדקדיקין בקטן**

Resolution of difficulty and proof for Rabbi Yochanan - לאתויי מאי? לאו לאתויי קטן פורח. (רש"י שאין מדקדיקין למי שהביא 2 שערות אם לא הגיע עדיין לייג ויום אחד – יכול להצטרף)

Halakhic p'sak : ולית הלכתא ככל הני שמעתתא אלא כי הא דאמר רב נחמן : קטן היודע למי מברכין - מזמנין עליו.

Halacha brought in the name of Rav : אמר רבי יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב : תשעה אכלו דגן ואחד אכל ירק - מצטרפין.

Question regarding the halacha : אמר רבי זירא, בעאי מיניה מרב יהודה : שמנה מהו? שבעה מהו?

Answer : אמר ליה : לא שנא.

Rabbi Zeira points out something that wasn't asked : ששה ודאי לא מיבעיא לי.

Rabbi Yirmia's reaction to Rabbi Zeira : שפיר עבדת דלא איבעיא לך, התם טעמא מאי - משום דאיכא רובא, הכא נמי - איכא רובא.

Rabbi Zeira's explanation and disagreement with Rabbi Yirmia : איהו סבר : רובא דמינכר בעינן .

Story : ינאי מלכא ומלכתא ... יהבו ליה (לשמעון בן שטח) כסא לברוכי.

Shimon ben Shetach's reaction and halakhic decision : היכי אבריק - ברוך שאכל ינאי וחביריו משלו? שתייה לההוא כסא. יהבו ליה כסא אחרינא ובריק.

Rabbi Abba's reaction to Shimon ben Shetach's actions : שמעון בן שטח דעבד - לגרמיה (לשיטתו) – נגד הדעות האחרות) הוא דעבד, דהכי אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן : לעולם אינו מוציא את הרבים ידי חובתן עד שיאכל כזית דגן.

רבי שמעון בן גמליאל	רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן	
עלה והסיב עמהם, אפילו לא טבל עמהם אלא בציר, ולא אכל עמהם אלא גרוגרת אחת - מצטרף	לעולם אינו מוציא את הרבים ידי חובתן עד שיאכל כזית דגן.	contradiction
אבל להוציא את הרבים ידי חובתן - עד שיאכל כזית דגן	אצטרופי מצטרף	resolution
אמר רב חנא בר יהודה משמיה דרבא : אפילו לא טבל עמהם אלא בציר, ולא אכל עמהם אלא גרוגרת אחת - מצטרף, ולהוציא את הרבים ידי חובתם - אינו מוציא עד שיאכל כזית דגן		support for the resolution

What is the halacha : אמר רב חנא בר יהודה משמיה דרבא הלכתא : אכל עלה ירק ושתה כוס של יין - מצטרף, להוציא - אינו מוציא עד שיאכל כזית דגן .

אמר רב נחמן : **Who instituted each blessing in birkhat hamazon and when?**

When? Why?	Who instituted?	The blessing
בשעה שירד להם מן	משה	הזן
כיון שנכנסו לארץ	יהושע	הארץ
דוד תקן על ישראל עמך ועל ירושלים עירך, ושלמה תקן על הבית הגדול והקדוש	דוד ושלמה	בונה ירושלים
כנגד הרוגי ביתר הטוב - שלא הסריחו, והמטיב - שניתנו לקבורה	ביבנה	הטוב והמטיב

Where does one add רצה והחליצנו on Shabbat?

תנא קמא	רבי אליעזר	חכמים
מתחיל בנחמה ומסיים בנחמה ואומר קדושת היום באמצע	רצה לאומרה בנחמה - אומרה, בברכת הארץ - אומרה, בברכה שתקנו חכמים ביבנה - אומרה	אינו אומרה אלא בנחמה בלבד

What is the source for Birkhat Hamazon from the Torah?

braita : תנו רבנן : מנין לברכת המזון מן התורה ?

According to Rabbi Natan	According to Rabbi Yitzchak	According to Rabbi	Source according to tanna kamma	Name of blessing
			ואכלת ושבעת וברכת	ברכת הזון
			את ה' אלהיך	ברכת הזמון
		אכלו דה' אתי	עץ הארץ	ברכת הארץ
			הטובה וכן הוא אומר הרי הטוב הזה והאכילנו	בונה ירושלים
		ביבנה תקנוה	אשר נתן לך	הטוב והמטיב
כפאכס העיר כן תמצאון אותו פטרי יעדה הפמתה דאכאז כי דא יאכל העס עג פאו כי הוא יברך הפכה אחרי כן יאכלו הקראים	וברך את לחמך ואת מימך, אל תקרי וברך אלא וברך, ואימתי קרוי לחם - קודם שיאכלנו	אשר נתן לך - משנתן לך	קל וחומר, כשהוא שבע מברך - כשהוא רעב לא כל שכן?	ברכה לפניו

Continuation of braita:

ואין לי אלא ברכת המזון, ברכת התורה מנין ?

רבי חייא בר נחמני תלמידו של רבי ישמעאל אומר משום רבי ישמעאל: עץ הארץ הטובה אשר נתן לך, ולהלן הוא אומר: ואתנה לך את אחת האכיל והתורה והמצוה זו.	אמר רבי ישמעאל: קל וחומר, על חיי שעה מברך - על חיי עולם הבא לא כל שכן?
--	--

A different drasha from the words אשר נתן לך

רבי מאיר אומר: מנין שכשם שמברך על הטובה כך מברך על הרעה ?

רבי יהודה בן בתירה אומר: אינו צריך, הרי הוא אומר: טובה, הטובה; טובה - זו תורה, וכן הוא אומר: כי יקח טוב תתי' לך, הטובה - זו בנין ירושלים, וכן הוא אומר הרי הטוב הזה והאכילנו.	תלמוד לומר: אשר נתן לך ה' אלהיך - דיין, בכל דין שדן, בין מדה טובה ובין מדה פורענות
---	--

